

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА в Україні

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті та набули чинності у червні 2014 р.

Аграрне законодавство

- Техогляд для сільськогосподарської техніки скасовано
- Плата за внесення відомостей до Державного земельного кадастру не сплачується

Державна підтримка

- Затверджено Концепцію розвитку агролісомеліорації

Альтернативні джерела енергії

- Вдосконалено систему розрахунків за електричну енергію з альтернативних джерел енергії

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2014 р.

Сільськогосподарські землі

- Розширення повноважень Державних кадастрових реєстраторів
- Обмеження державної експертизи документації із землеустрою

Аграрне законодавство

- Безпека та якість харчової продукції
- Ідентифікація та реєстрація тварин
- Уточнення санкцій за правопорушення у сфері АПК
- Розширено права членів особистих селянських господарств щодо будівництва
- Дозволи на утилізацію відходів тваринного походження та особливе регулювання задля попередження пріонних хвороб
- Відміна тендерів при закупівлях с/г продукції Аграрним фондом
- Повернення сертифікації зерна
- Сертифікація насіння та садивного матеріалу
- Нова регуляція ринку харчових продуктів

Державна підтримка

- Встановлення мінімальної закупівельної ціни на молоко

Податкове законодавство

- Зміна сплати ПДВ для господарств зі спеціальним режимом оподаткування
- Підвищення акцизів на пиво та тютюнові вироби, індексація підакцизних товарів
- Мінімальна орендна плата для землекористувачів ділянок до 2 га
- ПДВ на ринку технічних культур для с/г підприємств
- Орендна плата для гаражних та садових кооперативів

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті та набули чинності у червні 2014 р.

Аграрне законодавство

Техогляд для сільськогосподарської техніки скасовано

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безпечної експлуатації сільськогосподарської техніки» від 03.06.2014 р. №1303-VII, набрав чинності 22.06.2014 р.

Законом доповнено перелік транспортних засобів, які не підлягають обов'язковому технічному контролю, зокрема: трактори, самохідні шасі, самохідні сільськогосподарські, дорожньо-будівельні і меліоративні машини, сільськогосподарська техніка та інші механізми.

Плата за внесення відомостей до Державного земельного кадастру не сплачується

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний земельний кадастр» щодо скасування плати за внесення відомостей до Державного земельного кадастру та змін до них» від 05.06.2014 р. №1325-VII набрав чинності 03.07.2014 р.

Законом скасовується плата за: 1) державну реєстрацію земельної ділянки, 2) внесення змін у Поземельну книгу (в тому числі державну реєстрацію обмежень у використанні земель), 3) внесення в кадастр відомостей про суборенду, сервітут, які поширюються на частини ділянок. В той же час, надання відомостей із земельного кадастру проводиться на платній основі.

Державна підтримка

Затверджено Концепцію розвитку агролісомеліорації

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку агролісомеліорації в Україні» від 18.06.2014 р. №582-р

Розпорядженням затверджено план заходів щодо реалізації Концепції розвитку агролісомеліорації в Україні, яким передбачено:

- 2016-2017 рр. – розробити систему державного стимулювання відтворення захисних лісових насаджень лінійного типу;
- 2015-2017 рр. – проведення інвентаризації земель, зайнятих захисними лісовими насадженнями;
- запровадити систему моніторингу захисних лісових насаджень.

Альтернативні джерела енергії

Вдосконалено систему розрахунків за електричну енергію з альтернативних джерел енергії

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з виконання Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі» від 18 червня 2014 р. № 589-р

Уряд рекомендує НКРЕ під час встановлення «зеленого» тарифу для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, застосовувати тарифні коефіцієнти для тризонної тарифної класифікації на рівні:

- нічний — 0,35;
- напівпіковий — 0,93;
- піковий — 1,01.

Зазначені рекомендації не розповсюджуються на суб'єктів господарювання, які експлуатують мікро-, міні- або малі гідроелектростанції.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2014 р.

Сільськогосподарські землі

Розширення повноваження державних кадастрових реєстраторів

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний земельний кадастр» (щодо оптимізації повноважень Державних кадастрових реєстраторів)» №4083а, зареєстрований 16.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Апостол М.В.)

Метою законопроекту є спрощення надання кадастрових послуг їх споживачам. Зокрема, пропонується дозволити вносити відомості про

земельні ділянки до ДЗК Державним кадастровим реєстратором будь-якого району, незалежно від місця розташування земельної ділянки.

Обмеження державної експертизи документації із землеустрою

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення адміністративних бар'єрів при розробленні документації із землеустрою» № 4138а, зареєстрований 20.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Апостол М.В.)

Проектом Закону пропонується обмежити сферу застосування державної експертизи землепорядної документації лише документацією, що розробляється на загальнодержавному та регіональному рівнях, а також проектами землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць.

Аграрне законодавство

Безпека та якість харчової продукції

Проект Закону «Про державний контроль у сфері гарантування безпечності та якості харчових продуктів і кормів, благополуччя тварин» №4986, зареєстрований 02.06.2014р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

Метою Законопроекту є гармонізація законодавства України в сфері безпечності та якості харчової продукції до вимог ЄС для можливості експорту української продукції тваринного походження в країни ЄС. Зокрема, законопроектом пропонується:

- відрегулювати питання розробки та запровадження довгострокового плану державного контролю в області безпечності та якості продуктів харчування;
- деталізувати питання проведення фізичної перевірки продуктів та підстави для зменшення частоти їх проведення;
- визначити загальні принципи здійснення державного контролю свіжого м'яса, риби та рибних продуктів, молюсків, сирого молока та молочних продуктів.

Ідентифікація та реєстрація тварин

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» №4987, зареєстрований 02.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

Метою Законопроекту є забезпечення населення країни безпечними харчовими продуктами та гармонізація законодавства України до вимог ЄС. Законопроектом пропонується:

- організувати мережу працівників ветеринарної медицини, які забезпечуватимуть оперативне проведення ідентифікації та реєстрації тварин;
- спростити процес ідентифікації товарних свиней шляхом використання унікального групового ідентифікаційного номеру, присвоєного групам тварин у межах одного господарства;
- дозволити переміщення та забій на м'ясо тільки ідентифікованих та зареєстрованих тварин;
- до КУПАП внести доповнення щодо застосування санкцій за порушення законодавства в області ідентифікації та реєстрації тварин.

Уточнення санкцій за правопорушення у сфері АПК

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення правових норм, які передбачають адміністративну відповідальність за правопорушення в агропромисловому комплексі» №4021а, зареєстрований 05.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Мирний О.Б., н/д Мірошніченко І.М.)

Проектом закону пропонується уточнити в КУПАП норми про види правопорушення та санкції за них. Крім того, планується визначити орган, відповідальний за здійснення державної політики у сфері нагляду в АПК та його функції.

Розширено права членів особистих селянських господарств щодо будівництва

Проект Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про особисте селянське господарство» (щодо розширення прав членів особистих селянських господарств)» №4038а, зареєстрований 06.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Пехов В.А.)

Законопроектом пропонується передбачити право членів особистих селянських господарств споруджувати житлові будинки, господарські будівлі та споруди на: 1) земельних ділянках особистого селянського господарства, які є власністю однієї особи, спільною сумісною власністю подружжя та спільною частковою власністю членів особистого селянського господарства, 2) орендованих земельних ділянках за погодженням з орендарем, за умови знаходження цих земельних ділянок у межах населеного пункту та відповідності генеральному плану населеного пункту.

Дозволи на утилізацію відходів тваринного походження та особливе регулювання задля попередження пріонних хвороб

Проект Закону «Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною» №4055а, зареєстрований 11.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

Проектом Закону пропонується дозволити фізичним особам, фізичним особам – підприємцям, юридичним особам видаляти, утилізувати відходи тваринного походження на території України за наявності дозволу. Крім того, проектом передбачено, що особа, яка займається виробництвом, змішуванням або приготуванням кормів і використовує м'ясо-кісткове борошно та інші продукти від жуйних тварин, що можуть спричинити захворювання тварин на губчастоподібну енцефалопатію, повинна мати окрему потужність (об'єкт) та окремий експлуатаційний дозвіл на виробництво кормів із вмістом цих матеріалів.

Відміна тендерів при закупівлі с/г продукції аграрним фондом

Проект Закону «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (щодо особливостей закупівель сільськогосподарської продукції на організованому аграрному ринку)» №4132а, зареєстрований 19.06.2014, опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Ващук К.Т., н/д Яценко А.В., н/д Лабазюк С.П., н/д Доній О.С., н/д Мартиняк С.В., н/д Мирний О.Б., н/д Корнійчук О.О., н/д Сабій І.М.)

Законопроектом пропонується спростити процедуру закупки Аграрним фондом товарів, робіт і послуг. Для цього пропонується дозволити сільськогосподарській продукції (товарам), яка закуповується на організованому аграрному ринку, або послугам, пов'язаним з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та страхування такої продукції (товарів) не брати участь в тендері.

Повернення сертифікації зерна

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо здійснення операцій з зерном та продуктами його переробки)» №4182а, зареєстрований 27.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Мирний О.Б, н/д Мірошниченко І.М.)

Проектом Закону пропонується повернути сертифікацію зерна для здійснення експортно-імпортних операцій. Раніше її було скасовано Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру» від 09.04.2014 р. №1193-VII. Крім того, передбачається: 1) визначити порядок проведення лабораторних досліджень зерна та продуктів його переробки для оцінки їх якості та безпечності; 2) встановити відповідальність за порушення правил здійснення операцій із зерном та невиконання законних вимог державних інспекторів.

Сертифікація насіння та садивного матеріалу

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» щодо гармонізації законодавства України до законодавства ЄС та СОТ» №4180а, зареєстрований 27.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Мирний О.Б, н/д Мірошніченко І.М.)

Законопроектом пропонується покласти: 1) функцію здійснення сертифікації насіння та садивного матеріалу на недержавні суб'єкти господарювання, 2) визначення сортових якостей шляхом польового інспектування та маркування партій насіння та садивного матеріалу аудитором з сертифікації. Крім того, законопроект передбачає адміністративну відповідальність за порушення законодавства в сфері насінництва та розсадництва.

Нова регуляція ринку харчових продуктів

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо харчових продуктів» №4179а, зареєстрований 27.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Продан О.П., н/д Кутувий Т.В., н/д Агафонова Н.В., н/д Белькова О.В., н/д Каплін С.М., н/д Павленко Р.М., н/д Ляпіна К.М., н/д Горіна І.А., н/д Ващук К.Т., н/д Мирний О.Б.)

Проектом Закону пропонується:

- встановити державний контроль за ввезенням імпортової с/г продукції;
- вдосконалити термінологію з метою забезпечення гармонізації із законодавством ЄС;
- скасувати дозвільні процедури, яких не існує в ЄС;
- встановити механізм саморегуляції операторами ринку на основі загальних вимог законодавства щодо гігієни харчових продуктів.

Державна підтримка

Встановлення мінімальної закупівельної ціни на молоко

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо державного регулювання закупівельної ціни на молоко)» № 4194а, зареєстрований 27.06.2014 р., опра-

цьовується в комітеті (ініціатори – н/д Головка М.Й., н/д Сабій І.М.)

Метою законопроекту є стимулювання виробників до нарощування обсягів виробництва молока та молочної продукції шляхом регулювання мінімальної закупівельної ціни. Зокрема, Законопроектом пропонується встановлювати мінімальні закупівельні ціни за незбиране молоко наступним чином:

- екстра ґатунку – 5,00 грн/л
- вищого ґатунку – 4,50 грн/л
- першого ґатунку – 4,25 грн/л
- другого ґатунку – 4,00 грн/л

Податкове законодавство

Зміна сплати ПДВ для господарств зі спеціальним режимом оподаткування

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм для сільськогосподарських підприємств зі спеціальним режимом оподаткування за поставлення сільськогосподарських товарів/послуг» №4051а, зареєстрований 11.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Бублик Ю.В.)

Законопроектом пропонується дозволити підприємствам не сплачувати до бюджету нарахований ПДВ, натомість залишити його в своєму розпорядженні.

Підвищення акцизів на пиво та тютюнові вироби, індексація підакцизних товарів

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо ставок акцизного податку)» №4976-1, зареєстрований 11.06.2014 року, опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Опанащенко М.В.)

Метою проекту закону є збільшення надходжень до бюджету та скорочення зловживання алкоголю серед молоді. Законопроектом пропонується проведення щорічної індексації на підакцизні товари наступним чином:

- 2015 р. – 8,5% (відповідно до прогнозованого ІСЦ)
- 2016 р. – до 2,75%

- 2017р. – до 3,03%.

Крім того, передбачається підвищити ставки акцизного податку на пиво, а саме:

- 2015 р.-з 1,24 до 2,50 грн/л;

- 2016 р. – до 2,75 грн/л;

- 2017 р. – до грн/л.

Проектом закону пропонується встановити ад-валорну ставку на тютюнові вироби у розмірі 15% з 01 січня 2015 р.

Мінімальна орендна плата для землекористувачів ділянок до 2 га

Проект Закону «Про внесення змін до статті 288 Податкового кодексу України щодо врегулювання питання встановлення орендної плати для окремих категорій землекористувачів» №4126а, зареєстрований 16.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Пилипенко В.П., н/д Кулінич О.І.)

Законопроектом пропонується встановити мінімальний розмір орендної плати – не менше 3% нормативної грошової оцінки – для земель с/г призначення, наданих в оренду одній особі, сукупним розміром до 2 га.

ПДВ на ринку технічних культур для с/г підприємств

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання технічних культур» № 4136а, зареєстрований 19.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Апостол М.В.)

Проектом Закону пропонується здійснювати оподаткування ПДВ операцій з постачання на

митній території України подрібненого або не подрібненого насіння свиріпи або ріпаку та насіння соняшнику виключно для с/г підприємств.

Орендна плата для гаражних та садових кооперативів

Проект Закону «Про внесення змін до статті 288 Податкового кодексу України щодо врегулювання питання визначення розміру орендної плати за земельну ділянку для гаражних та садівницьких кооперативів або товариств» №4155а, зареєстрований 23.06.2014 р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Кужель О.В.)

Законопроектом пропонується внести норму, за якою розмір мінімальної орендної плати у 3% від нормативної грошової оцінки землі не розповсюджується на гаражні та садівницькі кооперативи.

Автор:

Олександр Поліводський
Юридична фірма "Софія", Київ
opolivodskyy@lawfirmsofiya.kiev.ua

Редакція та контакти:

Фолькер Зассе, Марія Ярошко
Німецько-український агрополітичний діалог (APD)
Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2356327
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість). Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.